

ธุรกิจเวียดนาม Go Green ... Golden Opportunity ของผู้ประกอบการไทย

เวียดนามเป็นประเทศที่เศรษฐกิจเติบโตรวดเร็วลำดับต้นๆ ของโลกในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และมีอัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่าปีละ 5% ติดต่อกันตลอดระยะเวลากว่า 20 ปี โดยภาคการผลิตของเวียดนามที่ขยายตัวต่อเนื่อง ส่งผลให้เวียดนามมีอัตราการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพิ่มขึ้นสูงเป็นอันดับ 6 ของโลก (เฉลี่ยปีละ 5.95% ในระหว่างปี 2502-2562) เป็นประเทศที่มีมลพิษทางอากาศ (PM 2.5) สูงเป็นอันดับ 3 ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (รองจากอินโดนีเซีย และเมียนมา) และสร้างมลพิษทางทะเลจากขยะพลาสติกเป็นอันดับ 4 ของโลก การที่เวียดนามประกาศเจตนาที่จะมุ่งสู่เส้นทางสาย Green ด้วยการตั้งเป้าหมายการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ในปี 2593 จึงนับเป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนว่าเวียดนามตระหนักดีว่าหากปล่อยให้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศดำเนินต่อไปโดยไม่ได้รับการแก้ไขจะทำให้เสน่ห์ดึงดูดการลงทุนของเวียดนามลดลง และจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ทั้งนี้ มาตรการและข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งรัฐบาลเวียดนามประกาศเป้าหมายในช่วงที่ผ่านมา อาทิ ห้ามหรือจำกัดการใช้รถจักรยานยนต์ในบางพื้นที่หลังปี 2573 หรือเร็วกว่านั้นปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับรถยนต์ไฟฟ้าที่ใช้แบตเตอรี่ และปรับลดกำลังการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนจากถ่านหินและเพิ่มการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาด มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ประเทศสามารถบรรลุเป้าหมาย Net Zero ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน

นอกจากภาครัฐแล้ว ปัจจุบันภาคธุรกิจเวียดนามก็เริ่มปรับตัวสู่เส้นทางสาย Green เช่นกัน เพื่อรับมือกับการที่หลายประเทศต่างพยายามผนวกต้นทุนสิ่งแวดล้อมเข้าเป็นส่วนหนึ่งในกลไกตลาดซื้อขายทั่วไป อาทิ เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มจากสินค้าที่มีการทำลายสิ่งแวดล้อม โดยการเรียกเก็บภาษีนำเข้าหรือเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง อีกทั้งผู้บริโภคในยุคปัจจุบันมีจำนวนไม่น้อยที่นำประเด็นสิ่งแวดล้อมมาใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกสินค้าหรือแบรนด์ที่จะสนับสนุน การปรับตัวของภาคธุรกิจในเวียดนามจึงมีให้เห็นแล้วในหลายธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจที่เวียดนามเป็นฐานการผลิตสำคัญของโลก หรือธุรกิจที่เวียดนามมีแบรนด์ของตนเอง อาทิ

อุตสาหกรรมเสื้อผ้า ... เปลี่ยนจากการผลิต “เสื้อร้ายต่อโลก” สู่ “เสื้อรักษ์โลก”

สมาคมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเวียดนาม (Vietnam Textile and Apparel Association: VITAS) ตั้งเป้าว่าในปี 2573 เวียดนามจะเป็นตัวเลือกลำดับต้นๆ สำหรับผู้ซื้อที่ต้องการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มแบบยั่งยืน

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าในเวียดนาม ซึ่งเป็นฐานการผลิตเสื้อผ้าของแบรนด์ชั้นนำระดับโลก อาทิ Nike, Adidas, Zara และ Uniqlo จำเป็นต้องเร่งปรับตัวสู่กระแสสีเขียว เนื่องจาก

อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้า

- 8% | ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลก
- 20% | ของปริมาณน้ำเสียทั่วโลก
- อันดับ 2 | ของอุตสาหกรรมที่ใช้เนื้อผ้าเป็นจำนวนมาก

- อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสร้างมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก จึงเป็นสินค้าเป้าหมายที่กลุ่มผู้บริโภคเรียกร้องให้ทั้งเจ้าของแบรนด์และทุก Supplier ของแบรนด์เร่งปรับกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพราะจะมีส่วนอย่างมากในการช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของบางประเทศใน EU ซึ่งเป็นตลาดส่งออกเสื้อผ้าสำคัญของเวียดนาม กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องมีกระบวนการตรวจสอบ Supplier ของตนเองตลอดห่วงโซ่การผลิตอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการทำลายสิ่งแวดล้อม จึงเป็นอีกแรงผลักดันให้ Supplier ในเวียดนามต้องเร่งปรับตัว เพื่อให้เป็นผู้ที่ถูกเลือก หากแบรนด์เสื้อผ้าชั้นนำใช้วิธีลดจำนวน Supplier ให้เหลือเพียงไม่กี่รายเพื่อให้สะดวกในการติดตาม

ตัวอย่างแผนปรับตัวสู่เส้นทาง
สีเขียวของแบรนด์เสื้อผ้า

ZARA

ประกาศว่าภายในปี 2568 จะ
เปลี่ยนมาใช้ผ้าฝ้ายอินทรีย์และ
ผ้าลินินอินทรีย์ เพื่อลดการเกิด
สารเคมีตกค้างในสิ่งแวดล้อม

**UNI
QLO**

ตั้งเป้าลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ในกระบวนการผลิต-จำหน่ายลง
20% จากปี 2562 ภายในปี 2573

ล่าสุดสมาคมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเวียดนามรายงานว่า แบรินด์เครื่องแต่งกาย
รายใหญ่ในสหรัฐฯ ญี่ปุ่น และ EU ต่างเพิ่มคำสั่งซื้อเสื้อผ้าหรือทำสัญญาระยะยาว
กับ Supplier ในเวียดนามที่มีผลิตภัณฑ์หรือมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
เช่น ลดการใช้น้ำ เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน และใช้วัสดุรีไซเคิล รวมถึงมีแนวโน้มจะ
ทยอยยกเลิกการสั่งซื้อสินค้าจาก Supplier ที่ไม่ปรับปรุงกระบวนการผลิต เพื่อลดผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกันบางแบรนด์เสื้อผ้าได้เข้ามาช่วย Supplier ในการปรับเปลี่ยน
ไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ Decathlon ผู้ผลิตเสื้อผ้าและอุปกรณ์กีฬาจาก
ฝรั่งเศส ร่วมมือกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมนี (GIZ) สนับสนุน
Supplier ของ Decathlon ในการเปลี่ยนการใช้พลังงานจากถ่านหินเป็นชีวมวล พร้อมให้
คำปรึกษาแนวทางการลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และเปิดอบรมผ่าน e-Learning เรื่องการใช้
สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ

Hansoll ผู้ผลิตเสื้อผ้าให้กับแบรนด์ดัง
เช่น Under Armour และ Victoria's Secret
ลงทุน 5.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ติดตั้ง
Solar Rooftop บนโรงงาน 2 แห่ง
ในเวียดนาม

ที่มา : <https://insideclimatenews.org/news/08032022/sustainable-fashion-developing-countries-factories/>

โอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทย

ธุรกิจพลังงานหมุนเวียน

ปัจจุบันผู้ผลิตเสื้อผ้าในเวียดนาม
ส่วนใหญ่พยายามลดผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อมด้วยการลดการใช้น้ำ
หรือเพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน
เป็นสำคัญ จึงเป็นโอกาสของไทย
ในการเข้าไปลงทุนธุรกิจพลังงาน
หมุนเวียน อาทิ โรงไฟฟ้าพลังงาน
แสงอาทิตย์ โรงไฟฟ้าพลังน้ำ

ส่งออกผ้าฝ้าย-ด้าย
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เวียดนามเป็นตลาดส่งออกผ้าฝ้ายและด้าย
อันดับ 1 ของไทย แต่ปีนี้เวียดนามนำเข้า
ผ้าฝ้ายจำนวนมาก โดยเฉพาะผ้าฝ้าย
คุณภาพดี เนื่องจากกำลังการผลิตใน
ประเทศไม่เพียงพอ

ข้อสังเกต : ผู้ส่งออกผ้าฝ้ายและด้ายของไทย
จำเป็นต้องเร่งปรับตัวสู่เส้นทางสาย Green ควบคู่
ด้วยเช่นกัน เพื่อจะได้ไม่หลุดจากการเป็นหนึ่งใน
Supply Chain สีเขียวของแบรนด์

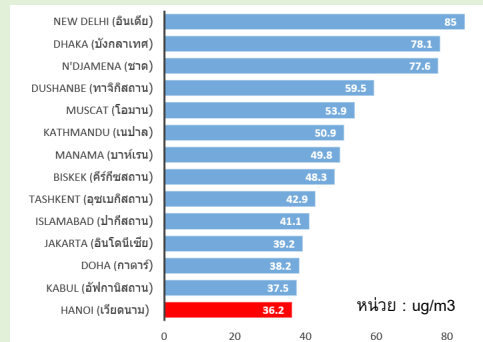

อุตสาหกรรมยานยนต์ ... จาก “พลังงานฟอสซิล” สู่ “พลังงานสีเขียว”

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาผู้ประกอบการเวียดนามเริ่มเข้ามาลงทุน
ผลิตรถยนต์พลังงานสีเขียว รวมถึงสถานีชาร์จ และแบตเตอรี่
อาทิ PEGA, Dat Bike และ VinFast เนื่องจาก

- ทิศทางเวียดนามมีแผนจะห้ามขับขีรถจักรยานยนต์ในบาง
พื้นที่ของเมืองสำคัญหลังจากปี 2573 และสำหรับยานยนต์
เลื่องให้เร็วขึ้นเป็นปี 2568 เพราะรถจักรยานยนต์ใช้น้ำมัน ซึ่งมี
ผู้ใช้ในประเทศอยู่ถึงกว่า 40 ล้านคัน เป็นต้นเหตุสำคัญของปัญหา
มลพิษทางอากาศ (PM 2.5) โดยอาจมีมาตรการผ่อนปรน
เฉพาะรถจักรยานยนต์ที่ได้มาตรฐานสิ่งแวดล้อม จึงคาดว่า
ความต้องการเปลี่ยนไปใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม เช่น รถยนต์ไฟฟ้า รถจักรยานยนต์ไฟฟ้า และ
รถจักรยานไฟฟ้า จะมีเพิ่มขึ้น

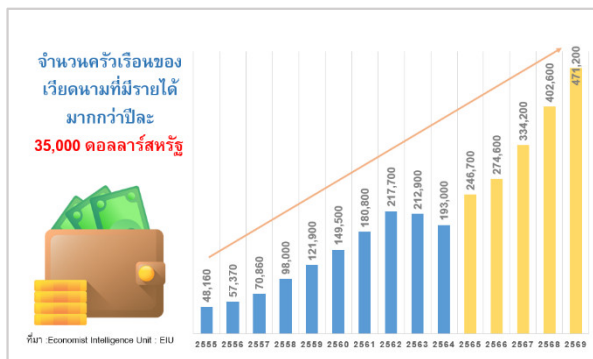
เมืองที่มลพิษทางอากาศ (PM 2.5) สูงที่สุดในปี 2564

ที่มา : www.iqair.com/world-air-quality-report

- ยานยนต์อันดับเมืองที่มีมลพิษทางอากาศ (PM 2.5) สูงอันดับ
15 ของโลก ในปี 2564 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากยานยนต์นับล้านคัน
ที่สัญจรอยู่บนถนน โดยยานยนต์มีรถจักรยานยนต์อยู่ราว 5.5
ล้านคัน และรถยนต์ราว 6 แสนคัน

- ชาวเวียดนามมีรายได้เพิ่มขึ้นตามเศรษฐกิจที่ขยายตัวต่อเนื่อง โดย EIU ประเมินว่าจำนวนครัวเรือนในเวียดนามที่มีรายได้มากกว่าปีละ 35,000 ดอลลาร์สหรัฐ จะเพิ่มขึ้นเป็นราว 10 เท่าตัว ในช่วงปี 2555-2569 และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จึงพร้อมที่จะเปลี่ยนจากรถจักรยานยนต์ที่นิยมใช้ในปัจจุบันไปใช้รถยนต์ที่มีราคาแพงขึ้น และสามารถโดยสารได้พร้อมกันทั้งครอบครัว และล่าสุดเมื่อต้นปี 2565 ภาครัฐมีมาตรการสนับสนุนให้เปลี่ยนไปใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ ยกเว้นค่าจดทะเบียนครั้งแรกสำหรับรถยนต์ไฟฟ้าที่ใช้แบตเตอรี่ จะยิ่งกระตุ้นให้ชาวเวียดนามเปลี่ยนมาใช้รถยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

สำหรับผู้ประกอบการยานยนต์ของเวียดนามที่เคลื่อนไหวสู่เส้นทางสีเขียวอย่างโดดเด่นในขณะนี้ คือ VinFast ค่ายรถยนต์จากเครือธุรกิจรายใหญ่ในเวียดนามอย่าง VinGroup ซึ่งนับได้ว่าเป็นบริษัทยานยนต์รายแรกๆ ของโลกที่หันไปผลิตรถยนต์ระบบไฟฟ้าเต็มรูปแบบ โดยบริษัท ประกาศมุ่งเน้นไปที่ยานยนต์ไฟฟ้าเต็มตัว และจะหยุดผลิตรถยนต์ใช้น้ำมันภายในสิ้นปี 2565 นอกจากนี้ ยังได้เข้าไปลงทุนสร้างโรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้า และแบตเตอรี่ ในสหรัฐฯ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จกลางปี 2567 โดยมีกำลังการผลิตปีละ 150,000 คัน และอยู่ระหว่างพิจารณาแผนก่อสร้างโรงงานในเยอรมนี

ปัจจุบันไทยเป็นแหล่งนำเข้ารถยนต์และส่วนประกอบอันดับ 1 ของเวียดนาม การที่ธุรกิจยานยนต์ในเวียดนามเริ่มขยับสู่เส้นทางสาย Green อาจทำให้เวียดนามค่อยๆ ลดการนำเข้ารถยนต์ใช้น้ำมันจากไทยลง แต่ขณะเดียวกันก็สร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุนอีกมากให้ผู้ประกอบการไทย อาทิ

ส่งออกชิ้นส่วนฯ และอุปกรณ์เกี่ยวกับ EV

อัตราการถือครองรถยนต์ของชาวเวียดนามยังอยู่ที่เพียง 32 คันต่อประชากร 1,000 คน (ไทย 126 คัน) ขณะที่เวียดนามมีจำนวนประชากรเกือบ 100 ล้านคน ตลาดรถยนต์ โดยเฉพาะรถยนต์ไฟฟ้าในเวียดนามจึงยังมีโอกาสเติบโตได้อีกมาก

ลงทุนธุรกิจพลังงานหมุนเวียนในเวียดนาม

กระแสการเพิ่มสัดส่วนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าที่มีแนวโน้มชัดเจนขึ้น คาดว่าจะทำให้เวียดนามมีความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยคาดว่าจะกำลังการผลิตไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งจะมาจากพลังงานหมุนเวียน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย Net Zero Emission ของประเทศ

ใช้เวียดนามเป็นสปริงบอร์ดในการขยายตลาดส่งออก

ด้วยการผนวกสินค้าไทยเข้าเป็นส่วนหนึ่งใน Supply Chain การผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและสินค้าที่เกี่ยวข้องของผู้ประกอบการในเวียดนาม ซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์จากความตกลงเขตการค้าเสรีกับหลายประเทศ เช่น จักรยานไฟฟ้า (e-bike) ที่ส่งออกจากเวียดนามไป EU ถูกเก็บภาษีภายใต้ EVFTA ในอัตรา 1.1% ต่ำกว่าอัตราปกติที่ 4.7%

ปริมาณจำหน่ายยานยนต์ไฟฟ้าของเวียดนามจะเติบโตเฉลี่ยปีละ 11.1% (CAGR) ในช่วงปี 2563-2568 (ข้อมูลจาก 6Wresearch)

นอกจากภาครัฐ และภาคธุรกิจในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าและอุตสาหกรรมยานยนต์ที่กำลัง Go Green แล้ว ยังมีอีกหลายธุรกิจที่เวียดนามที่กำลังเดินไปในเส้นทางนี้ เช่น ธุรกิจท่องเที่ยวที่มีแผนจะพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco-Tourism) มากขึ้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน และอุตสาหกรรมเกษตรที่วางยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และในปี 2593 จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรลง 10% จากระดับปี 2563 รวมถึงกลุ่มผู้บริโภคเวียดนามก็มีแนวโน้มจะ Go Green และพร้อมสนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทั้งนี้ จากผลสำรวจของ Euromonitor พบว่า 39% ของผู้ตอบแบบสอบถามจะซื้อสินค้าที่ผลิตอย่างยั่งยืน (ทั่วโลก 32%) และ 20% สนใจจองทริปท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในช่วงวันหยุด (ทั่วโลก 8%) ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยที่เล็งเห็นโอกาสและพร้อมจะปรับสินค้า/บริการให้เข้ากับเทรนด์ดังกล่าวยังมีโอกาสทองอีกมากจากการที่เวียดนาม Go Green

Disclaimer : ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด